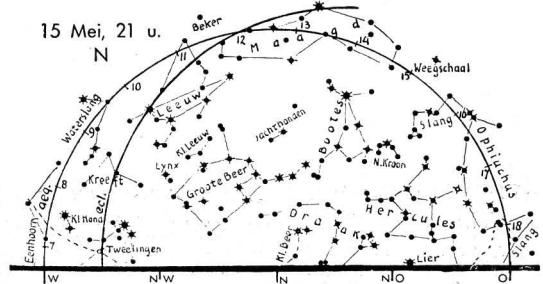
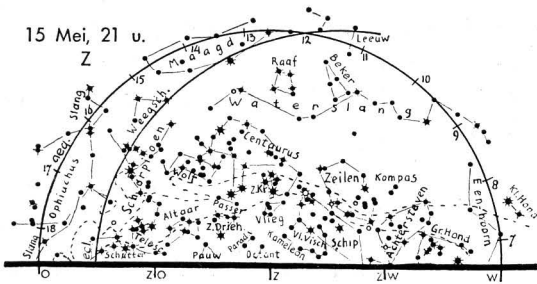

DE STERRENHEMEL IN MEI

GELDIGHEID VAN DE STERRENKAARTJES :

15 Jan.	15 Febr.	15 Mrt.	15 Apr.	15 Mei	15 Juni
5 u.	3 u.	1 u.	23 u.	21 u.	19 u.

Aan het begin van iedere maand gelden zij één uur later, aan het einde één uur vroeger.

MAANPHASEN. — L. K. 4 Mei; N. M. 10 Mei; E. K. 17 Mei; V. M. 25 Mei.

PLANETEN. — MERCURIUS, op 11 Mei in onderste conjunctie, is eerst op het einde der maand in de ochtendschemering te vinden (opkomst 4.5 u.).

VENUS, is morgenster en bereikt haar grootste helderheid op den 24sten en komt dan omstreeks half vier op.

MARS komt in oppositie op 19 Mei en is derhalve den geheelen nacht zichtbaar (opkomst op den 16den te 18.3 u.; R. K. 15.8; in de Schorpioen). Zij komt in conjunctie met de maan in den nacht van 24 op 25 Mei.

JUPITER (R. K. 20.0; tusschen Schutter en Steenbok), opkomst op 1 Mei te 23.4 u; en op 31 Mei te 21.3 u; de planeet is goed te zien.

SATURNUS (R. K. 0.2; in de Visschen) is in den nanacht boven den horizon (opkomst verloopt van 3.5 u. tot 1.6 u.).

Leersum.

S. W. VISSER.

KORTE MEDEDEELINGEN

Over het voedsel der neushoornvogels — Blijkens onze (zoowel in de vrije natuur als bij in gevangenschap opgekweekte exemplaren) opgedane ervaringen, nuttigen onze Indische neushoornvogels behalve vruchtenvoedsel ook veel dierlijken kost. Daarbij is vrijwel alles van hungading, van groote insecten tot hagedissen, slangen en ratten toe. Het vangen en verorberen van kuikens, dat ROBINSON van *Buceros rhinoceros* vermeldt, konden wij bij een tammen rangkong (*B. r. silvestris*) bevestigen. Ook het voedsel, dat de nestjongen ontvangen, bestaat grootendeels uit dierlijk materiaal. Aan het niet ontvangen van dezen kost moet het dan ook waarschijnlijk worden toegeschreven, dat de jonge *Berenicornis*, waarover de heer DUNSELMAN in aflevering 1-2 (blz. 19) berichtte, weigerde te eten met als gevolg, dat hij spoedig stierf. Een rat of kadā l b.v., zou het dier vermoedelijk terstond hebben gegrepen en „met huid en haar” hebben ingeslikt. Misschien is deze soort nog meer bij uitstek „carnivoor” dan de overigen. Zij werd namelijk, voor zoover bekend is, nog nooit op vruchtdragende boomen waargenomen.

M. BARTELS Jr.

Over een paar echte zeevogels. — In Juni 1936 maakte ik een zeer interessante tocht naar het eilandje Kebatoen, een broedplaats van zeevogels op ongeveer 60 km ten Zuiden van Billiton gelegen. De nestplaats is een betrekkelijk kleine, steil uit de zee oprijzende rots van ca 20 m hoogte, geheel kaal met uitzondering van enkele struikachtige boompjes op den top en wat armoedig gras hier en daar op de hellingen. Hier broeden drie soorten sterns, nl. *Sterna anaethetus* SCOP. tusschen het gras en twee zeldzame zwarte sterns, *Anous stolidus pileatus* (SCOP.), die op de kale rotsen nestelt en *Anous minutus worcesteri* (MC GREG.), die de boompjes op den top als de geschiktste broedgelegenheid had uitgekozen. Van de twee *Anous*-soorten heb ik een exemplaar verzameld en van *Sterna*

anaethetus zond ik vroeger al eens een *A. stolidus* waren alle zwaar bebroed, die van *Sterna anaethetus* minder, terwijl de eieren van *A. minutus* nog niet of slechts licht bebroed waren. Een stuk film van deze mooie vogelbroedplaats, welke ik daar heb opgenomen, is over het algemeen goed geworden. Vooral *A. minutus* op zijn nest is mooi (fig. 1).

Nog een enkel woord over den nestbouw van de *Anous*-soorten. Zooals ik al eerder opmerkte, verschilt de nestwijze van *A. minutus* wel zeer opmerkelijk van die van de eveneens op Kebatoen broedende naverwante soort *A. stolidus*, die zijn ééne ei op den kalen rots deponeert en het hoogstens met enkele brokjes koraal omgeeft (tegen het afrollen?). *A. minutus* nestelt in de struiken. Het nest is een vrijwel vlak kussentje van droge plantendeelen, dat op een horizontalen tak wordt gebouwd. Alle nesten die ik zag — en dat waren er ver over de honderd! — bevatten slechts één ei. Ik heb er vijf verzameld, waarvan ik hierbij tegelijk even de maten opgeef: 44.4×30.5 ; 44.4×30.1 ; 45.4×32.4 ; 44.3×30.7 ; en 45.7×31 mm.

Tandjong Pandan. F. J. KUIPER.

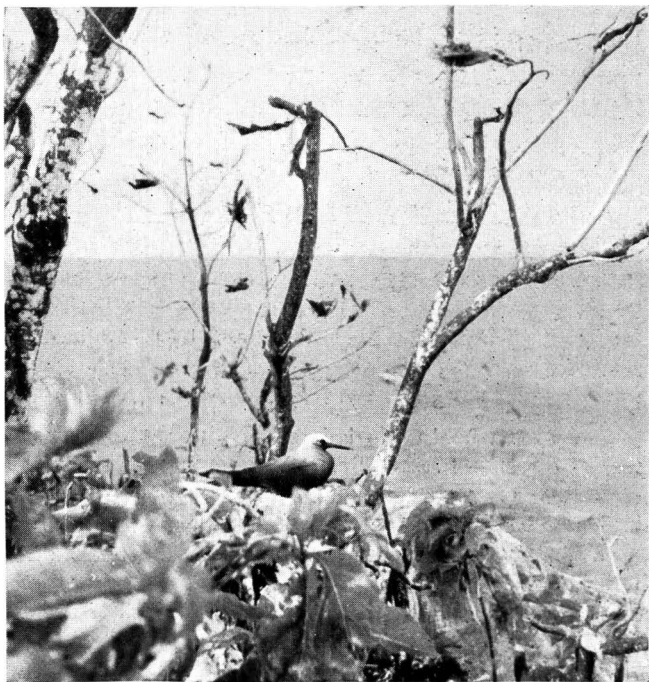

Fig. 1. *Anous minutus worcesteri* op het nest. Eil. Kebatoen ten Z. van Billiton, 6. VI. 1936.

[foto v. d. schr.]

Een Naschrift. — Nadat ik het stukje over glibberige planten (zie afl. 3 blz. 33) aan de redactie had toegezonden, kreeg ik een overdruk van een publicatie van Prof. VON GUTTENBERG, waarin nog nadere bijzonderheden over de aërophoren en de slijmvorming bij *Dryopteris callosa* voorkomen. De geïnteresseerde lezer kan deze bijzonderheden vinden in vol. XLIII van de Annales du Jardin botanique de Buitenzorg, blz. 42-53.

Medan.

J. C. VAN DER MEER MOHR.

MEDEDEELINGEN VAN HET HOOFDBESTUUR

Nieuwe leden. — Zij, die zich met ingang van 1 Januari 1937 opgeven als lid der Ned.-Indische Natuur-Historische Vereeniging ontvangen het onlangs verschenen Jubileumnummer (bevatende een 27-tal rijk geïllustreerde artikelen) gratis.

Vogelplaat. — De Secretaris beschikt nog over enkele Vogelplaten (uitgave der Ned.-Indische Ver. voor Natuurbescherming; de plaat bevat 14 gekleurde afbeeldingen van de meest voorkomende insecten-etende Javaansche vogels). Deze platen werden op aanvraag indertijd gratis verstrekt aan alle leden, die hiertoe den wensch te kennen gaven (zie De Trop. Nat. 1935, blz. 211). Ook de Afdeulings-secretarissen zullen wellicht nog exemplaren in hun bezit hebben.

Leden, die alsnog voor het verkrijgen van een vogelplaat in aanmerking wenschen te komen, gelieven zich te wenden tot hun Afdeulingssecretaris (Algemeene leden tot den Secretaris van het Hoofdbestuur). Heeft eerstgenoemde geen platen meer in voorraad, dan wordt de aanvraag doorgezonden naar den Secretaris van het Hoofdbestuur. *Emballage en portokosten komen thans echter voor rekening van de leden.*